

ויאמר משה

פרשת "קרח". ב' תמוז ה'תשפ"א. עלון מספר 138.

חידה ופיתרונה (חלק א'): מדור חדש!

החידה:

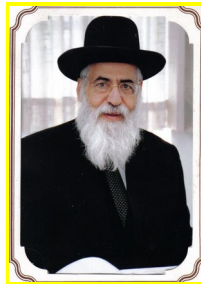
?

על מי סיפר מרן הראשון לציון הגאון רבי עובדיה יוסף זצוק"ל (בתמונה) באחד מספריו, שרב גדול שאל אותו בנושא הלכתי מסויים, ואחר כך הוציא אותו חכם ספר, וכתב בדיוק להפך מדעתו של מרן הגרע"י?
הפיתרון נמצא אחרי החידות על פי סדר א' ב'.

סיפורים לשולחן שבת קודש:

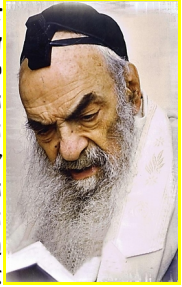
אריה מעל המיטה...

מייסד וראש ישיבת "ראשית חכמה" היה הגאון הרב שבתאי אטון זצוק"ל (בתמונה). ביתו היה ברחוב אלפנרדי. בית פשוט, ישן בסלון על מיטת ברזל, בנוסף היה לו חדר צדדי, וגם מטבחון קטן. מעל מיטתו היתה תמונה של... אריה! שאלו אותו למה דווקא בחר תמונה של אריה? לא מתאים יותר תמונה של צדיק? הרב ענה, שהוא רוצה לזכור את הסעיף הראשון של השולחן ערוך – "יתגבר כארי בבוקר לעבודת בוראו", ולכן בחר תמונה של אריה – כדי שמיד כשיקום משנתו יזכר בדברי השולחן ערוך ויתעורר כאריה!

לקוח מעלון "פניני הצדיקים" 132 בא ה'תשפ"א. למה הרב ביקש דווקא רכב אמריקאי?

אחד מחכמי תוניס בדור הקודם היה המקובל רבי ינון חורי זצוק"ל (בתמונה). יום אחד, אשתו היתה צריכה לנסוע לבאר שבע לרגל שמחה משפחתית. נהגו של הרב התכוין להסיע את הרבנית לאן שהיא צריכה ברכבו הפרטי. מספר דקות לפני שיצאו לדרך, אמר הרב לנהג שיסיע את הרבנית ברכב אמריקאי שהיה חזק במיוחד. הנהג לא הבין למה, אבל עשה מה שהרב אמר לו. הרבנית יצאה לדרך, וכעבור שעה קלה צילצל הטלפון בביתו של רבי ינון. שמשו של הרב ענה לשיחה, ושמע את הנהג המבוהל מספר שסמוך לבאר שבע רכב מסוג הונדה התנגש ברכב האמריקאי, וברוך ה' אין נפגעים בנפש וגם הרכב נשאר שלם (בגלל חוזקו). רק אז הבינו למה הרב ביקש דווקא רכב אמריקאי...
לקוח מעלון "פניני הצדיקים" 132 בא ה'תשפ"א.

הגומל כפול...
בחור אחד, שלמד בישיבת "פורת יוסף", ניגש אל רבו – הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצוק"ל (בתמונה) ושאל: "מי שנסע לחברון, האם הוא צריך לברכת ברכת "הגומל"?" ענה לו הרב: "חייב בכיפליים: גם עקב הנסיעה הכרוכה בסכנה, וגם משום שהמפסיק ממשנתו – מתחייב בנפשו!"

לקוח מהספר "חספר" קידוש ה' על ידי החזרת כסא.
בצעירותו, שימש הגאון רבי סלמאן מוצפי זצוק"ל (בתמונה) כנאמן ביתו של גביר אחד, מיהודי עיראק. פעם הגיע שייח מוסלמי אחד אל המשרד כדי לפרוע את חובו. השייח שילם, והלך. אחרי שהלך גילה סלמאן שהשייח שילם בטעות קצת יותר. הוא לא חיכה יותר מדי, רץ אל השוק וחיפש את השייח. כשמצא אותו, החזיר לו את ההפרש. השייח נדהם מיושרו של היהודי. הוא גרר אחריו

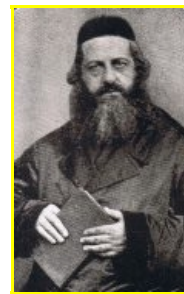
דברי תורה על פרשת השבוע:

"ויקח קרח" (במדבר ט"ו א). אומר רש"י: "ומה ראה קרח לחזוק על משה: נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל".

לכאורה, ניתן להקשות על קורח. המעשה של נשיאות אליצפן בן עוזיאל היה מיד לאחר הקמת המשכן. ומחלוקת קורח היתה הרבה שנים אחר כך. למה דווקא עכשיו נזכר קורח לחלוק על משה? מילא אם היה חולק אחרי הנשיאות, עוד היה מקום להבין אותו. אבל עברו כמה שנים!

התשובה היא, שכל זמן שלעם ישראל היה את כל צרכיהם במדבר – פחד לחלוק על משה, כי ידע שאיש לא ישתף איתו פעולה. אבל עכשיו, אחרי מעשה המתאוננים ומעשה המרגלים, שלאחריהם באו פורענויות על עם ישראל – ידע קורח שזה הזמן לנצל את המרירות של בני ישראל ולחלוק על משה, כי בדיוק אחרי זמן קשה שכזה – העם ישתף איתו פעולה! לכן בחר קורח לעשות את המחלוקת דווקא עכשיו, למרות שהסיבה למחלוקת היתה הרבה שנים קודם לכן! לקוח מהספר "מעיינה של תורה" שלקוח מהגאון רבי משה בן נחמן זצוק"ל – הרמב"ן (בתמונה)

"רב לכם כי כל העדה כלם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה' " (במדבר ט"ז ז).

זו דרכם של בעלי המחלוקת כשהם באים בתלונות ובטענות כלפי הרב של עידם: אלמלי הרב היה רב בעיר אחרת, כבר מזמן היו מגרשים אותו משם, אבל אנחנו – אנחנו יהודים כשרים, יראים, שלמים וטובי לב – עדיין יש לו מקום בקרבנו. כך גם במחלוקת קורח ועדתו. הם טענו: "רב לכם – זה שאתם עוד שרויים שבגדולתכם ועדיין תופסים אתם בכהונת הכבוד שלכם, זה רק בגלל "כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה'" – משום שקדושים וטובי לב אנחנו, שאם לא כן – כבר מזמן היינו מורידים אתכם מגדולתכם, ולמה אתם עדיין מתרברבים עלינו – "מדוע תתנשאו על קהל ה'..."

לקוח מהספר "מעיינה של תורה" שלקוח מהגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר זצוק"ל – בעל ה"כתב סופר" (בתמונה)

דבר תורה על ההפטר:

"ומיד מי לקחתי כפר ואעלים עיני בו" (שמואל א' י"ב ז).

ההלכה היא, שאדם המבוה תלמיד חכם חייב לשלם קנס ליטרא דדהבא, והתלמיד חכם רשאי לקחת את הזהב לעצמו. שכן באמת היה יכול התלמיד חכם להעניש את המבוה במבט עיניים בלבד, כפי שמצינו פעמים רבות בדברי חז"ל: "נתן עיניו בו ונעשה גל של עצמות". יוצא מזה, שהכסף שנותן המבוה הוא רק בבחינת כופר נפש, לפדות את עצמו מעונש על ידי הבטת התלמיד חכם. לפיכך אומר שמואל הנביא: "ומיד מי לקחתי כופר" – לא לקחתי מאף אחד כופר בעד עלבוני, ובנוסף לזה – "ואעלים עיני בו" – גם העלמתי את עיניי ממנו ולא הענשתי במבטי, כמו מה שמגיע לו על פי הדין...

לקוח מהספר "מעיינה של תורה" שלקוח מהספר "אהבת יהונתן" של הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל (בתמונה)

שבת שלום ומבורך!

את הנער היהודי ברחבי השוק ואמר בהתרגשות: "תראו! תראו את היהודי הזה! הוא בא להחזיר לי את הכסף הנוסף ששילמתי לו בטעות! הראיתם פעם ערבי אחד שמתנהג כמוהו???"...

לקוח מהספר "חספ" חלק ב' עמודים שע"ז – שע"ח.

אודות פרשת "קרח":

1. יש לה 95 פסוקים.
2. מתחילה בפרק ט"ז פסוק א'.
3. מסתיימת בפרק י"ח פסוק ל"ב.

הילולא דצדיקא:

הרב יוסף חיים שניאור קוטלר זצ"ל – ראש ישיבת "ליקווד", ג' תמוז ה'תשמ"ב. האדמו"ר הרב מנחם מנדל שניאורסון מלובביץ' – חב"ד זצוק"ל, ג' תמוז ה'תשנ"ד. הרב יהושע ישעיה נויבירט זצ"ל – שמירת שבת כהלכתה, ג' תמוז ה'תשע"ג. רבנו יעקב בן רבי מאיר זצוק"ל – רבנו תם, ד' תמוז ה'תקל"א. הרב פינחס איש הורוויץ זצוק"ל – בעל ה"הפלאה", ד' תמוז ה'תקס"ה. הרב עזריאל הילדסהיימר זצוק"ל, ד' תמוז ה'תרנ"ט. האדמו"ר הרב שמחה בונים אלטר מגור זצוק"ל – ה"לב שמחה", ז' תמוז ה'תשנ"ב.

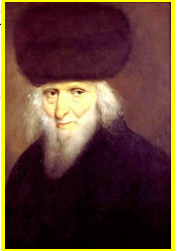
הידעת!?

ראש ישיבה כמו אביו...
ב' כסלו ה'תשכ"ג. הגאון הרב אהרן קוטלר זצוק"ל (בתמונה מימין) נפטר. הוא כיהן כראש ישיבת "ליקווד" 19 שנים, 7 חודשים ויום אחד. לאחר פטירתו מונה בנו הגאון הרב יוסף חיים שניאור קוטלר זצ"ל (בתמונה משמאל). נפטר בג' תמוז ה'תשמ"ב. הדבר המעניין הוא, שהוא כיהן כראש הישיבה 19 שנים, 7 חודשים ויום אחד – בדיוק כמו אביו!

סיפור בהמשכים:

חרו למחרו כחרויו (חלק ב')

תקציר: מרדכי ספיר, בחור בישיבת פרשבורג בראשות החתם סופר זצוק"ל (בתמונה), היה בעל כשרונות גדולים, ורבותיו ציפו שהוא יהיה גדול בישראל. אולם הוא השתמש בלשונו החדה להרע ולהזיק. הוא היה דוקר בלשונו כל מי שנקרה בדרכו. בין אם זה בחור, בין אם זה סתם בן אדם, ובין אם זה, רחמנא ליצלן, גדולי ישראל. הוא ניסה למשוך אחריו את חבריו לליצנות אסורה. בהתחלה לא האמינו הסוככים אותו שהקדיח תבשילו דווקא של מי שהיה נראה שיהיה גדול הדור הבא, אולם לאט לאט התגלתה פנימיותו הערמומית והרקובה. ספיר היה מדבר טוב בשפה הגרמנית, שבאותו זמן דיברו בה רק הגויים. במקצועות החול – הוא היה מושלם. עדי ראייה העידו שבין חפציו יש ספרים פסולים. פירושו של דבר: ספיר מתנהג ככפרן קטן. אחד מהתחביבים של מרדכי ספיר היה לחרו חרוזים. ורחמנא ליצלן, במקום לכתוב שירי קודש על ידי הכישרון הזה, הוא השתמש בו רק כדי להרע ולהזיק הרבה יותר ממה שהיה מזיק קודם. כיצד? למה גרם כישרון חרוזי? המשך יבוא בעזרת ה' בעלון הבא...

חידון נושא פרס:

חידה על פרשת השבוע:

מה קרה בפרשה שקרה גם בין אדר ה'תש"פ לבין אדר ה'תשפ"א?
מי שחושב שידוע את התשובה הנכונה – יכתוב בפתק, יכניס לתיבת הדואר ברחוב הרב פרנק 36 דירה 5 משפחת למני, עד יום שלישי בערב, ויכנס להגרלה על פרס. ניתן גם להתקשר ל-025870079.
שימו לב! ההגרלה הינה על ספר "מלאכות שבת עם קופלה" של מלכות וקסברגר.

הזוכה משבוע שעבר: נהוראי פלכני הי"ו (מתוך 16 משתתפים! שיא!).

שאלה: מי בפרשה הלך למקום שיהיה שלו עוד כמה שנים? (רש"י).
תשובה: כתוב בפרשה (במדבר י"ג כ"ב): "ויעלו בנגב ויבא עד חברון". אומר רש"י: "ויבא עד חברון. כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות שלא יא ניסת לחבריו להיות בעצתם וכן הוא אומר ולו אתן את הארץ אשר דרך בה וכתוב ויתנו לכלב את חברון".

פיטו ופירושו:

ידו לך רעיוני / רבי ישראל אביחצירא זצוק"ל –
סידנא בכא סאלי (בתמונה) – חלק ז'
זאת היתה לי בעניי גדולה הבטחה לאב המון נסי
בין בָּתְרִים נְרָחָה לְאִמֵּר מִתִּי וְאִיָּה וּמִצְאָנָה מְנוּחָה
כָּךְ כָּל מֵאֻנֵּי אֵל תִּפְאֹת עוֹלָם.

זאת היתה לי בעניי זאת היתה הנחמה שלי בצער
הגלות, גדולה הנְטָחָה, ההבטחה הגדולה שהבטיח הקדוש ברוך הוא לְאִב
הַמּוֹן נְסִי, לאברהם אבינו שהתנסה בעשרה נסיונות, בכרית בֵּין הַבְּתָרִים
נְרָחָה האירה וניתנה לו. לְאִמֵּר מִתִּי וְאִיָּה וּמִצְאָנָה מְנוּחָה, ושם נאמר לו מתי
והיכן נמצאת מנוחה מהגלות. כָּךְ ה' כָּל מֵאֻנֵּי אֵל תִּפְאֹת עוֹלָם כל חשקי
ותאוותי היא להדבק בך לעולם.

לקוח מהספר "זמירות ופיוטי קודש יגל יעקב המבואר" עמודים שצ"ח – שצ"ט.

חידות על פרשת השבוע:

- א. אשתו הצילה אותו.
- ב. נצלו מן המחלוקת.
- ג. הגמרא לומדת ממילה זו לרבות שליח לתרומה.
- ד. מהרשעים שחטאו עם קרח.
- ה. מילה נרדפת ל-הפרשו.
- ו. המילה הראשונה בפרשה.
- ז. כיצד דתן ואבירם קראו לארץ מצרים?
- ח. הגיל שבו פודים את הבן הבכור.
- ט. כהן שאסור באכילת תרומה.
- י. אביו של קרח.
- כ. מה בקש קרח?
- ל. לאו מיוחד על ענין המחלוקת.
- מ. דבר שלקחו כל ה-250 איש.
- נ. מה עשו האנשים שמסביב לקרח בזמן הרעש?
- ס. דבר שטמון בתוך הקטרת.
- ע. אביו של אליצפן.
- פ. מה קרה למטה אהרן?
- צ. מה עשו מהמחנות של השרופים?
- ק. מה פרשת השבוע?
- ר. מאיזה שבט היו דתן ואבירם?
- ש. במה נענשו ה-250 איש מקריבי הקטרת?
- ת. דבר שנצטוו לתת לכהן.

על פי סדר א'-ב'

חידה ופיתרונה (חלק ב')

הפיתרון:

מִרְן הַגֵּרֵעִי זְצוּק"ל מִסְפֵּר עַל רַאב"ד מְרוֹקוֹ וְרַבֵּה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם הַגָּאֹן רַבֵּי שְׁלוֹם מִשְׁאֵשׁ זְצוּק"ל (בְּתַמוּנָה הָרִאשׁוֹנָה. בְּתַמוּנָה הַשְּׁנִיָּה עִם הַגֵּרֵעִי) שֶׁעָשָׂה כֵן בְּסִפְרוֹ "תְּבוּאוֹת שִׁמְשׁ".

מקורות:

בהליכות עולם (חלק ח' עמוד רל"ט) כתב זה לשונו: "הגאון המחבר שאל ממני בעל פה קודם שדפס ספרו תבואות שמש, מה הדין של מי ששכח ולא בירך בשעת קביעת מזוזה. והשבתי לו על פי הדברים אשר בשו"ת אשדות הפסגה [שיכול לברך משום שהמצוה נמשכת], וכשיצא הספר תבואות שמש לאור עולם, הופתעתי בראותי דאזל בתר איפכא מסברת האחרונים מבלי להזכירם". עד כאן לשונו. ועיין בחזון עובדיה חנוכה (עמוד קל"ב) שמרן הגרע"י חזר בו, כיוון שראה לרבנו אברהם בן הרמב"ם שכתב שאינו יכול לברך. עיין שם.

שימו לב! החידה נועדה להרחבת הידיעות בלבד! לא נושא פרס. החידה והפיתרון לקוחים מהספר "חידודון" של חיים ולדר ועמי מימון.

לפי אופק ירושלים עיה"ק תובב"א		פרשת "קרח" ה'תשפ"א		זמני השבת:		
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת
19:10	19:49	4:06 / 3:42	5:33:00	00/12:39	19:50	20:27
					19:50	21:02

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון נגיזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן להחלמת מתירה: הרב רפאל גבריאלי אליהו בן רחל חיה הכהן שליט"א